

OBSAH

ÚVOD	7
1 MENTÁLNÍ RETARDACE.....	9
1.1 Definování a vymezení základních termínů.....	9
1.2 Etiologie mentální retardace	18
1.2.1 Endogenní faktory vzniku mentální retardace	18
1.2.2 Exogenní faktory vzniku mentální retardace	19
1.3 Klasifikace mentální retardace	21
1.3.1 Klasifikace mentální retardace podle formy a doby vzniku	21
1.3.2 Klasifikace mentální retardace podle stupně	24
1.3.2.1 Charakteristické znaky jedinců v rámci jednotlivých stupňů	26
1.4 Specifika struktury osobnosti jedince s mentálním postižením.....	32
1.5 Socializace a seberealizace osob s mentálním postižením.....	40
1.6 Edukace osob s mentálním postižením.....	46
2 ZVLÁŠTNOSTI SENZORICKÉHO VNÍMÁNÍ U OSOB S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	52
2.1 Teoretická východiska problematiky lidské percepce	52
2.2 Zrakové vnímání u jedince s mentálním postižením.....	57
2.3 Sluchové vnímání u jedince s mentálním postižením.....	61
2.4 Taktilní percepce u jedince s mentálním postižením	64
2.5 Čichové a chut'ové vnímání u jedince s mentálním postižením	67
3 TERAPEUTICKÉ PŘÍSTUPY A METODY V RÁMCI EDUKACE OSOB S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	70
3.1 Teoretická východiska terapií ve speciální pedagogice	70
3.1.1 Cíl speciálně pedagogických terapií	81
3.1.2 Procesuální stránka a fáze speciálně pedagogických terapií	84
3.2 Hlavní terapeutické metody využívané v edukaci osob s mentálním postižením.....	88
3.2.1 Arteterapie a její úloha v edukačním procesu osob s mentální retardací	89
3.2.2 Muzikoterapie a její úloha v edukačním procesu osob s mentální retardací	94
3.2.3 Dramaterapie a její úloha v edukačním procesu osob s mentální retardací.....	100
3.2.4 Ergoterapie a činnostní terapie a jejich úloha v edukačním procesu osob s mentální retardací	104
3.2.5 Zooterapie a jejich úloha v edukačním procesu osob s mentální retardací	109
3.3 Terapeutické přístupy a metody využívané v edukaci osob s těžkým mentálním postižením	114

3.3.1 Podpůrné metody	114
3.3.2 Facilitační a rehabilitačně masážní metody	120
4 METODA SNOEZELEN	125
4.1 Vymezení metody Snoezelen	125
4.2 Základní schémata a zásady využívání metody Snoezelen.....	131
4.2.1 Terapeut - Průvodce.....	132
4.2.2 Klient a možnosti využití metody Snoezelen	136
4.2.3 Prostor a pomůcky	140
4.2.4 Snoezelen pavilón v Centru De Hartenberg	147
4.3 Nástin metodiky jednotek ve Snoezelenu.....	149
5 AKTUÁLNÍ VYUŽITÍ METODY SNOEZELEN V ČR	158
ZÁVĚR.....	164
SHRNUTÍ.....	167
SUMMARY.....	169
SEZNAM OBRÁZKU, TABULEK A GRAFŮ.....	171
REJSTŘÍK JMENNÝ.....	172
REJSTŘÍK VĚCNÝ.....	176
POUŽITÁ LITERATURA	179